

ПРОЄКТ «БЕЗПЕЧНІ, ДОСТУПНІ ТА ЕФЕКТИВНІ ЛІКИ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ» (SAFEMed)

ЩОМІСЯЧНИЙ ДАЙДЖЕСТ НОВИН

КВІТЕНЬ 2025

ЯК УКРАЇНА ЗАБЕЗПЕЧУЄ БЕЗПЕРЕРВНІСТЬ ВАКЦИНАЦІЇ ПІД ЧАС ВІЙНИ

З 2020 року система охорони здоров'я України зіштовхнулася одночасно із двома масштабними кризами: глобальною пандемією та повномасштабною війною. Незважаючи на ці виклики, забезпечення безперервної вакцинації та запобігання спалахам хвороб, які можна попередити за допомогою щеплень, залишаються пріоритетами.

У 2021 році Міністерство охорони здоров'я України (МОЗ) та Центр громадського здоров'я (ЦГЗ) створили мережу регіональних центрів контролю та профілактики хвороб (ЦКПХ), що охоплюють всі 24 області та місто Київ. За підтримки USAID/SAFEMed було розроблено нормативно-правову базу з питань постачання та створено надійну систему зберігання і транспортування, що забезпечує дотримання логістики холодового ланцюга для збереження якості вакцин.

15 квітня МОЗ та ЦГЗ за підтримки SAFEMed провели моніторинговий візит до Київського міського ЦКПХ — це частина більш широкої ініціативи, спрямованої на виявлення глибоких причин існуючих проблем в управлінні програмою вакцинації та розподілі вакцин, оцінку поточної роботи та зміцнення спроможності регіональних експертів і працівників закладів охорони здоров'я.

Ці візити також забезпечують зворотний зв'язок для рішень на національному рівні, збираючи дані для підтримки розробки ефективних систем координації та комунікації на всіх рівнях медичної допомоги.

Делегація, до складу якої також увійшли представники USAID Україна, відвідала офіс ЦКПХ, сучасний склад вакцин та кілька закладів охорони здоров'я, що безпосередньо надають послуги вакцинації пацієнтам. Під час обговорень наголошувалося на забезпеченні якості вакцин і їх безпечного зберігання, а також на ролі міжнародної технічної допомоги у покращенні координації, логістики та спроможності персоналу — навіть під час війни.

Робін Мартц, директорка Офісу охорони здоров'я USAID в Україні, та Юлія Шигоріна, перекладачка SAFEMed, під час моніторингового візиту.

Фото: USAID/SAFEMed

Зобов'язання України щодо охорони здоров'я населення є чітким: вакцинація залишається пріоритетом, а створена система постачання вакцин допомагає захищати як дітей, так і дорослих від хвороб, яких можна уникнути, і забезпечує доставку ліків до тих, хто їх потребує.

ДІЗНАЙТЕСЬ БІЛЬШЕ: ПОСИЛЕННЯ СИСТЕМИ ПОСТАЧАННЯ ДЛЯ РЕАГУВАННЯ НА COVID-19 ТА ПРОГРАМИ ІМУНІЗАЦІЇ

СТВОРЕННЯ ОРГАНУ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ УКРАЇНИ: ПЕРШИЙ КРОК ДО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ХАБУ

Засідання провела заступниця міністра охорони здоров'я Марина Слободніченко за участі Михайла Бабенка, директора Державного експертного центру МОЗ України, та Михайла Радущкого, голови Комітету Верховної Ради з питань здоров'я нації.

Фото: USAID/SAFEMed

Україна має потенціал стати регіональним фармацевтичним хабом — посилюючи економічну стійкість і розширюючи доступ до якісних лікарських засобів як в країні, так і за її межами. Але для реалізації цього потенціалу потрібні реформи, починаючи зі створення сильного та незалежного регуляторного органу.

24 квітня проєкт SAFEMed підтримав четверте засідання Наглядової ради зі створення Органу Державного Контролю (ОДК) у фармацевтичній галузі в Україні. Нова державна служба здійснюватиме регулювання лікарських засобів, медичних виробів, препаратів крові, наркотичних засобів, косметики та речовин людського походження. МОЗ представило дорожню карту офіційного запуску ОДК з 1 січня 2027 року.

Під керівництвом заступниці міністра Марини Слободніченко засідання об'єднало ключових урядовців, народних депутатів і міжнародних експертів, зокрема представників Європейського агентства з лікарських засобів та Ради міжнародних організацій медичних наук. Учасники обговорили наступні важливі кроки: внесення змін до Закону «Про лікарські засоби», фінансову модель органу, організаційну структуру, кадрове забезпечення, антикорупційні механізми та цифрову інфраструктуру.

Михайло Радущкий, голова парламентського Комітету з питань здоров'я нації, наголосив на важливості створення ОДК не лише для розвитку фармацевтичної галузі, а й для підтримання сталих зв'язків з міжнародними ринками.

«За даними Державної податкової служби України, фармацевтичний ринок посідає п'яте місце серед усіх галузей за обсягом сплачених податків. Це свідчить про масштаб і потенціал цієї сфери як надійного партнера для міжнародних інституцій».

Підтримуючи створення прозорого та ефективного регуляторного органу, SAFEMed допомагає Україні гармонізувати систему контролю з міжнародними стандартами та зробити важливий крок до довгострокової стійкості системи охорони здоров'я.

Про SAFEMed

Проект «Безпечні, фінансово доступні та ефективні ліки для українців» (SAFEMed) покликаний підтримати Уряд України в його поточних зусиллях щодо реформування системи охорони здоров'я та розширення доступу до доступних і надійних ліків. За підтримки USAID та PEPFAR, MSH надає технічну та юридичну допомогу для зміцнення фармацевтичного сектору України. Наша робота в Україні спрямована на підвищення прозорості, покращення ефективності витрат і зміцнення ланцюга поставок фармацевтичних препаратів, що у підсумку сприятиме кращому доступу та користуванню лікарськими засобами та медичними товарами від туберкульозу, ВІЛ та СНІДу, COVID-19 та неінфекційних захворювань. Ми підтримуємо Уряд України в його постійних зусиллях щодо реформування системи охорони здоров'я під час війни.

УКРАЇНА МОДЕРНІЗУЄ ЦИФРОВІ РЕЄСТРИ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДЛЯ ПОСИЛЕННЯ ПРОЗОРОСТІ ТА БЕЗПЕКИ СИСТЕМИ

Надійне, централізоване джерело інформації про лікарські засоби та медичні вироби є критично важливим для безпеки пацієнтів, ухвалення клінічних рішень і ефективних державних закупівель. Саме тому МОЗ за технічної підтримки проєкту SAFEMed модернізує Національні реєстри лікарських засобів і медичних виробів — ключові цифрові бази даних, які містять перелік усіх дозволених до використання в країні медичних продуктів та виробів.

Посилення цих реєстрів сприяє розвитку системи охорони здоров'я України шляхом гармонізації національного законодавства з міжнародними стандартами, інтеграції даних про зареєстровані лікарські засоби в інші національні цифрові системи, підготовки до міжнародного обміну даними та забезпечення уніфікованої, стандартизованої інформації, що дозволяє забезпечити сумісність між усіма платформами охорони здоров'я.

У квітні 2025 року МОЗ досягло важливого етапу в процесі подальшого узгодження Національного реєстру медичних виробів із міжнародною практикою. Експерти SAFEMed підготували технічне завдання — документ, який стане основою для інтеграції національного реєстру з Європейською номенклатурою медичних виробів — міжнародною системою стандартизованої класифікації медичних виробів. Використання стандартизованих категорій і найменувань сприятиме ширшій участі постачальників, зокрема й міжнародних, підвищить точність, зменшить витрати та розширить доступ до якісної продукції. МОЗ затвердило технічне завдання та згодом отримало позитивний відгук від Міністерства цифрової трансформації, яке перевіряло документ на відповідність новим державним стандартам України у сфері розробки IT-систем. Наступний етап — проєктування системи на основі затверджених технічних вимог, що розпочнеться наступного року.

Ці досягнення є реальним кроком уперед у цифровій трансформації системи охорони здоров'я України. Для пацієнтів це — гарантія безпеки та якісного державного нагляду за ліками і медвиробами. Для системи охорони здоров'я — ефективність, посилене управління та відповідність світовим стандартам. Стежте за наступними кроками на шляху до розумнішої та стійкішої інфраструктури охорони здоров'я.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ: РОЗВИТОК СИСТЕМИ ВЕРИФІКАЦІЇ

Підроблені лікарські засоби становлять значну загрозу для громадського здоров'я та безпеки, а також підривають довіру до системи охорони здоров'я. Завдяки підтримці SAFEMed, Україна створює міцну основу для національної системи верифікації лікарських засобів, орієнтуючись на регуляторні реформи та інфраструктуру, необхідну для забезпечення безпеки фармацевтичної продукції.

Для подальшого розвитку практичного впровадження системи верифікації лікарських засобів в Україні було організовано зустріч різних зацікавлених сторін для обговорення технічних аспектів застосування 2D-кодування для фармацевтичних продуктів — основного інструменту для покращення регуляторного нагляду та запобігання контрафактним товарам. Ця спільна ініціатива відображає прагнення України відповідати міжнародним стандартам і забезпечити безпеку лікарських засобів.

10 квітня SAFEMed і Європейська Бізнес Асоціація спільно провели онлайн-засідання для обговорення цих технічних специфікацій. У зустрічі взяли участь 25 представників фармацевтичної галузі, уряду та юридичного сектору для обговорення серіалізації та відстежуваності.

Ця ініціатива ґрунтується на Постанові Кабінету Міністрів України № 1121 від 26 вересня 2024 року про верифікацію лікарських засобів. Розроблений за підтримки SAFEMed, цей нормативний акт вимагає від виробників впровадження засобів безпеки, таких як 2D-кодування, на упаковках лікарських засобів. Його впровадження розпочнеться на добровільних засадах у 2026 році, а стане обов'язковим до 2028 року.

Експерти компанії Abbott, зокрема Марсель де Гуттер та Маттьє Тібо, представили технічні вимоги до серіалізації, включаючи присвоєння кожному продукту унікального серійного номера, використання кодів GS1 DataMatrix та забезпечення повної відстежуваності на всьому шляху постачання.

ДІЗНАЙТЕСЬ БІЛЬШЕ: ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ ВЕРИФІКАЦІЇ ЛІКІВ ДЛЯ БОРОТЬБИ З ФАЛЬСИФІКОВАНОЮ ПРОДУКЦІЄЮ В УКРАЇНІ

ЗАЛИШАЙСЯ В КУРСІ ОСТАННІХ НОВИН

ua-safemed@safemedua.org

